

DELTAPROGRAMMA

Politici beoordelen Deltaprogramma:

'Verhoog risicobewustzijn van burgers'

Door Loes Elshof

Op 24 november bespreekt de vaste Kamercommissie Infrastructuur en Milieu het Deltaprogramma met minister Schultz van Haegen. De integrale aanpak krijgt waardering, maar Kamerleden willen de puntjes op de 'i' zetten. Wat staat de minister te wachten?

“Met de Deltabeslissingen wordt een duidelijke koers uitgezet. Ik ben blij dat de gevoelige maatregel van het verhogen van het IJsselmeerpeil niet meer nodig is. Pompen plaatsen in de Afsluitdijk is een veel betere oplossing”, zegt Tweede Kamerlid Carla Dik-Faber. “Ook ben ik verheugd dat het concept van de Deltadijk terugkomt in het Deltaprogramma. Het lijkt mij een gouden kans om door een combinatie met gebiedsontwikkeling meer geld aan te trekken voor waterveiligheid. Zo ontstaat een win-win situatie. Het meest concreet zijn de plannen voor een Deltadijk bij de Grebbedijk bij Wageningen. De realisatie start echter pas op zijn vroegst in 2017, maar ik kan niet wachten.”

Ook Kamerlid Roelof Bisschop (SGP) heeft waardering voor het Deltaprogramma en de Deltabeslissingen. “Er is veel werk verzet. Er ligt nu een stevig verhaal. Goed dat er werk wordt gemaakt van de nieuwe normering en dat het waterpeil van het IJsselmeer niet omhoog gaat.”

Bisschop: "Leg het budget voor het Deltafonds voor langere termijn vast"

Jacobi: "Ik ga pleiten voor een Deltaprogramma voor de zoetwaterkwaliteit"

Terecht wordt volgens Dik-Faber in het Deltaprogramma gewezen op de bufferende werking van het Waddengebied tegen de golven van de Noordzee. Voor het Waddengebied is een integrale strategie opgesteld voor (zand)suppletiebeheer, dynamisch kustbeheer, kwelders, innovatieve dijken en rampenbeheersing. "De ChristenUnie zal waken voor een integrale uitwerking. Het gaat in dit gebied niet alleen om waterveiligheid en -kwaliteit, maar ook om natuurwaarden."

Streng

Lutz Jacobi, Kamerlid voor de PvdA, vindt het belangrijk dat het Deltaprogramma er nu is. "Goed dat de Deltabeslissingen onderling worden verbonden. Het ontschotten van thema's – waterveiligheid, gebiedsontwikkeling en waterkwaliteit - en het leggen van verbindingen tussen regio's is prima."

Daarnaast heeft zij aandachtspunten: "Aan de relatie met de veiligheidsregio's moet gewerkt worden om de rampenbeheersing te verbeteren. Ook het risicobewustzijn van burgers moet sterk verhoogd worden. Dat is niet met een App'je (overstroomik.nl – red.) verholpen. De regio's spelen hierbij een belangrijke rol. Ik zal de minister op dit punt streng aanspreken."

Bisschop vult aan: "Regionale en lokale overheden moeten goed contact houden en de bevolking betrekken bij de stappen die gezet worden."

Wassila Hachchi, Kamerlid voor D66: "Het was een belangrijke aanbeveling van de OESO om te werken aan ons waterbewustzijn. De minister heeft een eerste stap gezet met de lancering van een site en app. Het is een interessant idee om waterbewustzijn ook integraal te benaderen en mee te nemen in de aandacht voor natuur en wonen. De provincie kan breder kijken door waterbeheer te integreren in haar natuurbeleid. Ook waterschappen spelen hierbij een belangrijke rol."

Normering

Jacobi verwacht in het komende debat nog een fikse discussie over

de nieuwe veiligheidsnormen. "Een norm voor basisveiligheid, en daarna nog een hogere norm voor extra gevoelige objecten. Dat leidt tot misverstanden, onder andere bij burgers in Zeeland en Friesland: want is de basisveiligheid dan niet hoog genoeg? Hierover moet goed gecommuniceerd worden met regio's." Dik-Faber is tevreden met de nieuwe normen, die "meer gericht zijn op de daadwerkelijke risico's. Ook is het goed dat er langer vooruit wordt gekeken en er veel ruimte is voor een adaptieve aanpak. Maar hierbij hoort ook voldoende geld."

Verlenging looptijd Deltafonds

Ze maakt zich zorgen: "Nu loopt het Deltafonds maar tot 2028, terwijl het Deltaprogramma en de Deltabeslissingen vooruit kijken tot 2050. Om te komen tot goede investeringsbeslissingen moet langjarige programmering in het Deltafonds mogelijk worden. Dat kan nu niet, omdat het geld formeel nog niet beschikbaar is. De ChristenUnie wil daarom dat de looptijd van het Deltafonds wordt verlengd, in ieder geval tot 2036. De Deltacommissaris dringt hier niet voor niets op aan. Er komt dan 10 miljard euro beschikbaar. Bij investeringen die op korte termijn nodig zijn, kan dan voldoende rekening worden gehouden met toekomstige knelpunten. Wij hebben daar bij de algemene financiële beschouwingen ook voor gepleit."

Ook Hachchi benadrukt dat D66 bij de algemene beschouwingen er op heeft aangedrongen de financiële reserveringen langer door te zetten. "Als we uitgaan van een totaalbedrag van € 20 miljard, zou dat betekenen dat we in ieder geval tot 2036 jaarlijks een afdracht aan het Deltafonds zekerstellen. De minister van Financiën gaf aan hier nog niet over nagedacht te hebben, maar dat nu wel te doen. We kijken uit naar zijn antwoord."

Volgens Bisschop heeft de SGP altijd gehamerd op voldoende budget voor het Deltafonds. "De deltagcommissaris geeft aan dat het beschikbare budget in balans is met de komende opgaven. Dat klinkt goed. Eerder gaf hij negatievere signalen af. Wat de SGP

Hachchi: "Ik ben benieuwd hoe we omgaan met de plannen die afvallen"

Dik-Faber: "De nieuwe normen zijn meer gericht op de daadwerkelijke risico's"

betreft wordt het budget voor het Deltafonds voor langere termijn vastgelegd, maar volgens mij is dat begrotingstechnisch lastig om formeel te regelen."

Jacobi bekijkt het resultaat positiever: "Het Deltafonds lijkt mij een hele goede basis. Dat het geld vastligt tot 2028 mag al een wonder heten. Je hoeft niet elk jaar opnieuw te vechten voor je geld. En wat je overhoudt, kun je het volgend jaar inzetten. Bovendien is er de intentie om de financiën tot 2050 te borgen. Laten we wat er nu ligt in elk geval tot een succes maken. Tegen die tijd kunnen we het geld met onze boerennuchterheid wel weer regelen. Natuurlijk zullen we allemaal wel een vinger aan de pols houden."

Juiste mensen

De uitvoering van het Deltaprogramma zal nog heel wat voeten in de aarde hebben, verwacht Jacobi: "Ontschotten is natuurlijk mooi, maar de uitvoering ervan is wel erg spannend. Per gebied zijn er verschillende potten, die moeten worden aangesproken. Veel potten betekent meestal veel gepraat. Dat moet niet ten koste gaan van de snelheid van de uitvoering. Veel mensen zijn niet gewend om zonder schotten te denken. Het is daarom belangrijk om bij de uitvoering de juiste mensen op die plekken te hebben, met een andere mindset."

Watertoets

Met de waterschappen is Jacobi het eens om de Watertoets in de Omgevingswet te borgen. "Daar ben ik heel erg voor. Het moet niet gekker worden: Nederland is een waterland. We leven grotendeels onder zeeniveau. Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid van beleid zijn we verplicht om bij ruimtelijk ingrijpen te kijken naar waterveiligheid en bescherming van onze drinkwaterbronnen." Bisschop is ook voor: "Het is van groot belang dat in ruimtelijke procedures de watertoets eerder wordt ingezet. De SGP gaat zich ervoor inzetten om de Watertoets in de Omgevingswet op te nemen." Hachchi vindt de wettelijk verplichte Watertoets 'een interessante

gedachte'. "We moeten waterveiligheid integraal benaderen. Dat betekent dat je bij inrichting van de openbare ruimte en bij natuurbeheer anticipeert op waterveiligheid. Vaak kun je daarmee juist méér bereiken. Om die reden heeft mijn fractie in juni ook de minister gevraagd of zij de 'meekoppeloets' verplicht wil stellen."

Onderzoeksbudget

Vanuit het Deltaprogramma vindt de komende jaren nog veel aanvullend onderzoek plaats. Dik-Faber uit hierover nog een zorg: "Er wordt € 30 miljoen vrijgemaakt voor verdiepende onderzoeken en voorbereiding op maatregelen. Hiermee is het onderzoeksbudget echter in één keer op. Dat roept bij mij de vraag op of er in de toekomst niet meer budget voor onderzoek nodig is."

Zoetwaterkwaliteit

Jacobi heeft nog meer in petto voor de minister: "Ik ga pleiten voor een Deltaprogramma voor de zoetwaterkwaliteit. Het wordt steeds drukker in de ondergrond. Je ziet dat er dingen misgaan. Zoals laatst een bacterie in het drinkwater in Ter Apel. Maar ook de gevolgen van meststoffen, medicijnresten, of eventueel schaliegas. We moeten de oorzaken van die vervuiling aanpakken, geen "end of pipe" benadering. Voor de zomer heb ik een motie ingediend om water als een zaak van nationaal belang te bestempelen. Het is niet alleen een zaak van de overheid, we zullen hierbij nauw met industrieën en landbouw moeten samenwerken."

Hachchi werpt tot slot een vraag op: "In het kader van het Deltaprogramma zijn veel alternatieve plannen gemaakt. We hebben straks een waaier aan maatregelen waar we uit kunnen kiezen. Mooi dat die alternatieven voorhanden zijn. Ik ben benieuwd hoe we omgaan met de plannen die afvallen. Dat zijn vast goed doordachte plannen, die alleen niet het beste bij een situatie passen. Hoe zorgen we dat die kennis toch wordt benut en behouden blijft?" ♣

Meer weten:

www.waterforum.net/deltabeslissingen